

Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie szczegółowych warunków szacowania szkód w uprawach i płodach rolnych

1)

z dnia 16 kwietnia 2019 r. (Dz.U. z 2019 r. poz. 776)

Na podstawie art. 49 ustawy z dnia 13 października 1995 r. - Prawo łowieckie (Dz.U. z 2018 r. poz. 2033 oraz z 2019 r. poz. 125 i 730) zarządza się, co następuje:

§ 1 Rozporządzenie określa:

- 1) sposób i terminy zgłaszania szkód, o których mowa w art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1995 r. - Prawo łowieckie, zwanych dalej „szkodami łowieckimi”;
- 2) sposób powiadamiania o terminach dokonania oględzin i szacowania ostatecznego szkód łowieckich;
- 3) szczegółowy sposób dokonywania oględzin i szacowania ostatecznego szkód łowieckich;
- 4) szczegółowy sposób ustalania wysokości i wypłaty odszkodowania za szkody łowieckie;
- 5) wzory protokołów, o których mowa w art. 46a ust. 4, art. 46c ust. 5 i art. 46d ust. 8 ustawy z dnia 13 października 1995 r. - Prawo łowieckie.

§ 2

1. Właściciel albo posiadacz gruntu rolnego, na którym powstała szkoda łowiecka, zwany dalej „poszkodowanym”, zgłasza ją, składając w postaci papierowej albo elektronicznej wniosek o szacowanie szkód łowieckich:

- 1) w terminie 3 dni od dnia jej stwierdzenia;
- 2) w przypadku szkody wyrządzonej przez dziki na łąkach i pastwiskach:
 - a) poza okresem wegetacyjnym - w terminie umożliwiającym szacowanie szkody przed doprowadzeniem uszkodzonego obszaru do stanu pierwotnego przed rozpoczęciem wegetacji,
 - b) w okresie wegetacyjnym - w terminie 3 dni od dnia jej stwierdzenia.

2. Dzierżawca albo zarządca obwodu łowieckiego zawiadamia poszkodowanego oraz przedstawiciela wojewódzkiego ośrodka doradztwa rolniczego o terminie dokonania oględzin albo szacowania ostatecznego pisemnie, za pośrednictwem poczty elektronicznej lub przez krótkie wiadomości tekstowe (SMS).

3. Zarząd województwa albo Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe zawiadamia poszkodowanego o terminie dokonania oględzin albo szacowania ostatecznego pisemnie, za pośrednictwem poczty elektronicznej lub przez SMS.

4. W przypadku złożenia odwołania, o którym mowa w art. 46d ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1995 r. - Prawo łowieckie, o terminie dokonania oględzin albo szacowania ostatecznego nadleśniczy Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe albo dyrektor regionalnej dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe zawiadamia:

- 1) poszkodowanego,
 - 2) przedstawiciela wojewódzkiego ośrodka doradztwa rolniczego,
 - 3) przedstawiciela dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego,
 - 4) przedstawiciela izby rolniczej, jeżeli został złożony wniosek o jego udział w oględzinach lub szacowaniu ostatecznym
- pisemnie, za pośrednictwem poczty elektronicznej lub przez SMS.

§ 3

1. Gatunek zwierzyny, która wyrządziła szkodę łowiecką, ustala się na podstawie charakterystycznych śladów żerowania lub pozostawionych tropów, lub odchodów.

2. Rodzaj uprawy lub płodu rolnego ustala się przez weryfikację informacji zawartych we wniosku o szacowanie szkód łowieckich ze stanem faktycznym na gruncie.

3. Stan uprawy ustala się w 5-stopniowej skali, rosnąco od 1 do 5, gdzie 1 to stan bardzo zły, 2 to stan zły, 3 to stan średni, 4 to stan dobry, a 5 to stan bardzo dobry. Uzasadniając ocenę stanu uprawy, bierze się pod uwagę wykonanie zabiegów agrotechnicznych oraz anomalie rozwojowe spowodowane przez czynniki niezależne od poszkodowanego, w szczególności warunki atmosferyczne.

4. Jakość uprawy ustala się w 5-stopniowej skali, rosnąco od 1 do 5, gdzie 1 to jakość bardzo zła, 2 to jakość zła, 3 to jakość średnia, 4 to jakość dobra, a 5 to jakość bardzo dobra. Uzasadniając ocenę jakości uprawy, bierze się pod uwagę potencjalne możliwości plonowania ustalone na podstawie danej fazy rozwoju roślin oraz z uwzględnieniem warunków środowiskowych i klimatycznych w danym sezonie wegetacyjnym.

5. Jakość płodu rolnego ustala się w 5-stopniowej skali, rosnąco od 1 do 5, gdzie 1 to jakość bardzo zła, 2 to jakość zła, 3 to jakość średnia, 4 to jakość dobra, a 5 to jakość bardzo dobra. Uzasadniając ocenę jakości płodu rolnego, bierze się pod uwagę jego cechy zewnętrzne, w szczególności wielkość, barwę, kształt i zapach oraz stan fitosanitarny, w tym występowanie śladów żerowania szkodników owadzych.

6. Obszar całej uprawy ustala się:

- 1) przez jej pomiar taśmą mierniczą, kołem pomiarowym, dalmierzem nitkowym lub dalmierzem laserowym;
- 2) na podstawie danych dotyczących pola powierzchni działki ewidencyjnej zawartych w ewidencji gruntów i budynków;
- 3) przy użyciu odbiorników Globalnych Systemów Nawigacji Satelitarnej (GNSS);
- 4) przy wykorzystaniu danych zawartych w systemach informacji przestrzennej (GIS);
- 5) na podstawie zdjęć wykonanych z bezałogowych statków powietrznych (dronów).

7. Szacunkowy obszar uprawy, która została uszkodzona, ustala się orientacyjnie na podstawie wizji lokalnej.

8. Obszar uprawy, która została uszkodzona, ustala się przez pomiar uszkodzonych części uprawy, a następnie wyliczenie sumy ich pól powierzchni. Do wykonania pomiarów i szkiców, o których mowa w art. 46a ust. 4 pkt 4 i art. 46c ust. 5 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1995 r. - Prawo łowieckie, wykorzystuje się metody, o których mowa w ust. 6 pkt 1, 3-5.

9. Szacunkowy procent zniszczenia uprawy na uszkodzonym obszarze ustala się orientacyjnie na podstawie wizji lokalnej.

10. Procent zniszczenia uprawy na uszkodzonym obszarze stanowi uśredniony ze wszystkich uszkodzonych części uprawy iloraz liczby roślin uszkodzonych oraz faktycznej obsady roślin ustalonej na podstawie wartości średniej z prób przeprowadzonych w nieuszkodzonej części uprawy. W przypadku upraw roślin o rzadkiej obsadzie można zastosować metodę prób rzędowych.

11. Szacunkową masę zgromadzonego płodu rolnego ustala się, mnożąc zmierzoną objętość sterty, stęgu lub kopca, w których płód rolny został złożony, przez wynik próbnego pomiaru masy płodu rolnego z 0,2 m³

pobranego z trzech różnych części sterty, stogu lub kopca, w których nie występują uszkodzenia od zwierzyny.
12. Szacunkową masę uszkodzonego płodu rolnego ustala się, mnożąc zmierzoną objętość ubytku w stercie, stogu lub kopcu, w których płód rolny został złożony, przez wynik próbnego pomiaru masy płodu rolnego, o którym mowa w ust. 11.

13. Plon z 1 ha ustala się na podstawie połowych prób wydajności przeprowadzanych w nieuszkodzonych częściach uprawy. Jeżeli nie można określić plonowania na podstawie połowych prób wydajności, plon z 1 ha ustala się na podstawie średniej wartości plonowania z regionu powstania szkody w oparciu o dane uzyskane w wojewódzkim ośrodku doradztwa rolniczego lub jednostce naukowej prowadzącej badania w tym zakresie, z uwzględnieniem stanu i jakości uprawy.

14. Wysokość odszkodowania za szkody w uprawach ustala się, mnożąc obszar uprawy, która została uszkodzona, przez procent jej zniszczenia (powierzchnia zredukowana). Ustaloną powierzchnię zredukowaną mnoży się przez plon z 1 ha (rozmiar szkody). Tak ustalony rozmiar szkody mnoży się przez wartość danego płodu rolnego wyrażoną przez jego cenę skupu w regionie powstania szkody, a jeżeli skup nie jest prowadzony - przez wartość wyrażoną przez jego cenę rynkową z dnia szacowania ostatecznego szkody w regionie jej powstania.

15. Wartość plonu z użytków, które nie występują w obrocie rynkowym w regionie powstania szkody, ustala się na podstawie współczynników do przeliczania plonu na jednostki zbożowe, które określa załącznik nr 1 do rozporządzenia, oraz średniej ceny pszenicy konsumpcyjnej opublikowanej dla tygodnia poprzedzającego tydzień, w którym dokonano szacowania ostatecznego, na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw rynków rolnych, w biuletynie informacyjnym „Rynek zbóż” Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej, dla makroregionu, w którym znajduje się region powstania szkody.

16. Wysokość odszkodowania za szkody wyrządzone przez dziki na łąkach i pastwiskach ustala się na podstawie wartości rynkowej utraconego plonu, odpowiednio siana lub masy zielonej, w danym sezonie wegetacyjnym. Odszkodowanie obejmuje także koszty doprowadzenia uszkodzonego obszaru do stanu pierwotnego; koszty te wlicza się na podstawie aktualnych cen prac agrotechnicznych oraz wartości rynkowej nasion niezbędnych do wysiania.

17. Wysokość odszkodowania za szkody w płodach rolnych ustala się, mnożąc szacunkową masę uszkodzonego płodu rolnego przez jego cenę skupu w regionie powstania szkody, a jeżeli skup nie jest prowadzony - przez wartość wyrażoną przez jego cenę rynkową z dnia ostatecznego szacowania szkody w regionie jej powstania, z uwzględnieniem stanu i jakości płodu rolnego.

18. Wartość płodów rolnych, które nie występują w obrocie rynkowym w regionie powstania szkody, ustala się na podstawie wartości odtworzeniowej, którą określa się na podstawie aktualnych cen prac agrotechnicznych oraz wartości rynkowej nasion lub sadzonek niezbędnych do wysiania lub posadzenia.

19. Wysokość odszkodowania ustalonego zgodnie z ust. 14 oraz wysokość odszkodowania za szkody wyrządzone przez dziki na łąkach pomniejsza się odpowiednio o nieponiesione koszty zbioru, transportu i przechowywania, które ustala się indywidualnie dla każdej uprawy z uwzględnieniem niezbędnych nakładów, jakie poszkodowany musiałby ponieść na zebranie, transport i przechowywanie plonu objętego odszkodowaniem.

§ 4 Zespół, o którym mowa w art. 46 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1995 r. - Prawo łowieckie, może przybrać osobę trzecią do pomocy przy wykonywaniu czynności związanych z szacowaniem szkody, w szczególności takich jak wykonywanie pomiarów.

§ 5 Przy szacowaniu ostatecznym szkody w uprawach wymagających zaorania odszkodowanie ustala się, jeżeli szkoda powstała w okresie:

- 1) do dnia 30 kwietnia - w wysokości 30%,
- 2) od dnia 1 maja do dnia 25 maja - w wysokości 50%,
- 3) po dniu 25 maja - w wysokości 85%

- kwoty obliczonej w sposób określony w § 3 ust. 14, z zastrzeżeniem, że za plon z 1 ha przyjmuje się średni plon obliczony dla danego województwa na podstawie danych zawartych w trzech rocznikach statystycznych „Wyniki produkcji roślinnej” ostatnio opublikowanych na stronie podmiotowej Głównego Urzędu Statystycznego.

§ 6 Ustala się wzory:

- 1) protokołu oględzin,
 - 2) protokołu oględzin w przypadku szkody łowieckiej, za którą odpowiada Skarb Państwa,
 - 3) protokołu oględzin przeprowadzonych w wyniku wniesienia odwołania, o którym mowa w art. 46d ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1995 r. - Prawo łowieckie,
 - 4) protokołu szacowania ostatecznego,
 - 5) protokołu szacowania ostatecznego w przypadku szkody łowieckiej, za którą odpowiada Skarb Państwa,
 - 6) protokołu szacowania ostatecznego przeprowadzonego w wyniku wniesienia odwołania, o którym mowa w art. 46d ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1995 r. - Prawo łowieckie
- stanowiące załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 7 Wypłaty odszkodowania dokonuje się przelewem na rachunek bankowy wskazany przez poszkodowanego albo w gotówce za pokwitowaniem.

§ 8 W sprawach wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia stosuje się przepisy rozporządzenia, przy czym czynności wykonane przed tym dniem zachowują ważność.

§ 9 Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.²⁾

Załącznik 1. Współczynniki do przeliczania plonu na jednostki zbożowe.

Lp.	Roślina lub grupa roślin	Odpowiada jednostkom zbożowym
1.	pszenica	1,00
2.	żyto	0,78
3.	jęczmień	0,90
4.	owies	0,78
5.	mieszanki zbożowe	0,84
6.	pszenżyto	0,86
7.	gryka	2,04
8.	proso	1,28
9.	kukurydza	0,76
10.	strączkowe - rośliny motylkowe gruboziarniste	1,46
11.	bobik	1,14
12.	łubin paszowy	1,44
13.	soja	1,97
14.	ziemniaki	0,66
15.	buraki cukrowe	0,19
16.	buraki pastewne	0,12
17.	rzepak i rzepik	2,19
18.	len	2,68
19.	konopie	0,94
20.	mak/gorczyca	4,11
21.	liście tytoniu	12,59
22.	chmiel	22,52
23.	zielonka z trwałych użytków zielonych	0,17
24.	zielonka z traw w uprawach połowych	0,16
25.	mieszanki traw z roślinami motylkowymi w uprawach połowych	0,17
26.	koniczyna	0,16

Załącznik 2. Protokół oględzin (wzór).

(patrz oryginał)

- 1) Minister Środowiska kieruje działem administracji rządowej - środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 10 stycznia 2018 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Środowiska (Dz. U. poz. 96).
- 2) Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 8 marca 2010 r. w sprawie sposobu postępowania przy szacowaniu szkód oraz wypłat odszkodowań za szkody w uprawach i płodach rolnych (Dz. U. poz. 272), które utraciło moc z dniem 2 października 2018 r., zgodnie z art. 12 ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o zmianie ustawy - Prawo łowieckie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 651).